

با تشنگی پیر می شویم

مجموعه شعر

م. شهرزاد

«کبری امین سعیدی»

به کوشش: مینو نصرت، مهرداد عارفانی

www.jazma.org

مقدمه

خواستم او را دیده باشم. شعر هایم را بهانه کردم و پیش او رفتم. بهانه اینکه او در باره‌ی شعر هایم نظر بدهد.

تتها پیراهن خوبی که داشتم سیاه بود و موقع اطو کردن سر آستینم سوخته بود. تمام راه در فکر این بودم که چطور سر آستینم را مخفی کنم. در خانه را پیدا نمی‌کردم. راننده تاکسی گفت با کی کار داری خانم شاید من بشناسم. گفتم آقای ... گفت من چند سال راننده اش بودم. رسیدیم. با مستخدم خانه احوالپرسی کرد و جلوتر از من وارد خانه شد.

کار گر با او صمیمی تر بود.....

وقتی رو برویش نشسته بودم از من پرسید چند کلاس سواد داری و من گفتم دهمو نا نصفه. گفت نصفه. خوب بگوشش کلاس. همانطور بفکر سر آستینم بودم او گفت یکی از شعراتو بخون. من خواندم.

پرسید. چشم سنگین عطر است ترا بیاد چه چیز می‌اندازد .... به زن کارگری که شیرینی را جلوی من گرفته بود گفتم. من شیرینی نمی‌خورم ... پرسید. چشم سنگین عطر است و دستم مرطوب قنات ع کدام بیشتر ترا راحت می‌کند. هوا زیاد سرد نبود اما من سردم بود. گفت چرا نمی‌رقصی. گفتم رقصیدن بد نیست اما نمیخواهم لخت باشم عریان شدن مشکله. میتونم برای شما کار کنم؟ گفت من فعلا کاری ندارم.

گفتم از شعرهاتی فلانی بدم نمی‌آید. متوجه شدم که او دیگر به هیچ جائی نگاه نمی‌کند.

گفت کتابچه اینجا بمونه برای پس دادنش خبرت میکنم. بار بعد سلامی بود و علیکی بعد من بودم و کوچه و کتابچه و صفحه‌ی اول بزرگ منشی در قاره نیست.

این

جزیره

است

که تنهاست .

"نوشته بود"

این خیلی خوب است.

تاب نیست

کرم شب تاب

شب را

روشن کرده

" او نوشته بود "

خیلی خوب است بشرط آنکه بگوئیم شب روشن شده است .

شب که از کرم روشن نمی شود

مهتاب نیست این

شب تاب

نور

می پاشد .

از این که برایم شرط گذاشته بود عصبانی شدم دیگر برای جواب دادن دیر شده بود و همانجا کنار خیابان ایستادم و این را نوشتم .

چه شرطی مگر برای شعر خوب گفتن ، بقول شما خیلی خوب شرطی هم وجود دارد ، وقتی کسی بتواند منظورش را راحت بیان کند شرط و قیدی را نباید بپذیرد .

که ساعت در مرگ

دستهای باقیه نشده

بی شتاب

بدن های

هراس را

ضریبه می زند

" نوشته بود "

کوشش برای معلق زدن و تعبیر های کج و کوله پیدا کردن را بگذارید برای نادرست ها ، برای بی صفاها . هر وقت هم تعبیر های معلق به ذهنتان آمد فکر کنید آیا نمی

شود آنرا راست کرد ، صاف کرد ، گرهاش را گشود ؟ شعر گفتن اگر رسیدن به

شعور باشد پس باید به شعور هم رسید و رسیدگی کرد ، اگر طلس خود بخود بباید

جسمی است چیزی است و هست اگر طلس بسازید و بازی با آن را وسیله ی پز دادن

و اظهار فضل کردن بکنید . ممکن است ناخوش ها و دیوانه ها به امید جن گیری و

باطل السحر یا از این کار ها پیش شما ببایند اما شما که خودتان این طلس را ساخته

اید و به قلابی بودن آن آگاهید با خودتان چگونه خواهید نشست و از خودتان چگونه

خنده تان نخواهد گرفت یا بدتان نخواهد آمد که با خودتان صادق نبوده اید ؟

گرسنه بودم به یک مغازه رفتم و یک بیسکویت خریدم .

ما با تشنگی پیر می شویم .

" نوشته بود "

این یک شعر فوق العاده است

و باز هم نوشته بود

- 1- این مزخرف است
 2- اصلاً میدانید یعنی چه
 3- گاهی عالی گاهی مزخرف گاهی متوسط.
 تکلیف خودتان را با کارخودتان معلوم کنید ...
 بخانه که رسیدم تکلیف خودم را روشن کردم.
 یک مدار قرمز برداشتم و بروی مزخرفها ضربدر کشیدم اما متوسط هارانه . چرا
 که به متوسط ها میشود امید داشت ..... سر باز اگر جنگجو و زورمند بود باید
 دوستش داشت اما اگر نحیف بود باید از او ترسید .

م- شهرزاد

غصه میخوردم

سال 1332 دستان که می رفتم . گرسنه ترین و چاق ترین شاگرد بودم . چاقی باعث
 می شد که بچه ها نفهمند گرسنه هستم
 هیچ شاگردی نمیدانست . من از غصه چاق می شوم نه از پر خوری.
 غصه .. برای نداشتن هر چیزی که آدم خودش را لایق داشتن آن بداند . خواهرم ،
 کوچکتر از من بود و خوشبخت تر برای اینکه هم گرسنه بود و هم لاگر .
 شاگردان همه با من بد بودند .. فکر میکردند سهم خواهرم را من میخورم . اما من و
 خواهرم می خندهیم
 سال 1351 { همه‌ی ما غصه می خوریم }
 حالا دختر خواهرم به دستان می رود
 هم من گرسنه هستم . هم خواهرم . هم دخترش ....
 و همه‌ی ما می خندهیم !

حرف اول

در انتهای شکاکیت سالی بودم
می خواستم نامها را بدانم
دست ناظم
با چکش در هوا چرخید
نفسهای صبح معصومیت را درید
بروی تکه آهن سرخی که بر گردن صنوبر مدرسه آویخته بودند
زنگ ... زنگ ... زنگ
سکوت معصومیت را شکنجه می داد
اولین دعا برای من آشکارا
نفرین بود
برپا
برجا
من
حاضر نگفتم
وقتی نگفتی
غایبی

حروف دوم

در کوچه های عابر
دستم آویخته ای
دیوار سیاه زمان
از مرداب دو حجم سرخ
در سطح نفسهای متورم
روئید

در کوچه های عابر
دستم

بر درهای شماره ای سکوت کرد
در دکان نان فروشی
دستمال بکارت را
در ترازوی
عادلت مجروح

میدیدم
آیه را در فصل بلوغ
از تتم چیده بودند
در کوچه های عابر
دستم

بر زنیل های صدا
یکی جاری بود
یکی رودخانه ای درونی
که خاموش می رفت
تندر چه آرام می آید
در کوچه های عابر
پاکی در رهایم سوره می شد
گرمی استوا را در دستم داشتم
چهره ام نقش فاجعه دا

حرف سوم

قطره ای شبنم کفایت کرد
تا از میان سنگفرشهای شهر
بدر آیم
یک سخن کوچکم کفایت کرد

تا به لرزه در آرم زمین را

آسمان را خورشید را
یک مهر بانم
کفایت کرد
تا بشویم باد را باران را نام را
تا بسرود خواندن
در آرم
جهان را
شب را
جنگل را
یک شعله ام
کفایت کرد
تا بسوزانم
ننگ را
دیروز را
تا بسازم
هستی را
جسم را
پک ریشه ام
کفایت میکند
تا پپرورانم
گل را
گیاه را
تا بیمارایم
دشت را
عمق را

حرف چهارم

رگه ای اشرفی
در میان چشم بود
که گواه من بود
چه هوشیار بود
این صدای قلب
که
گندم را نان می کرد
قوتمن از زمین بود
و باران بر قوتمن می بارید
بر سقف چشم لانه‌ی دو پرنده بود
و
بر ساحل مرطوب چشم
غزل جوانه می زد
چه صدائی داشت
نگاه من
بر گیاه
یال خوب عشق را
شانه زدم
و ترکم را از تو
و گیاه
انباشتم
رفته ام
نه قوم بود
نه مادرم
صدا از کف دستم یاریم میداد
که نم داشت و
بوی عطر خانگی
شاهدم
رگه ای اشرفی است

در میان
بینائیم
بی شمار زنبور
بر این کندو
بر این تارها
گورا رنج می بست
برکه زادگاهم بود
راه تب دار بود

و

جای پایم که در تب می ماند
جای پا مرا تازیانه می زند
در سرما شهر بالا پوشم بود
شاهدم رگه ای اشرفی است
در میان بینائیم

حروف پنجم

چه گرم است دشت ...
که در پاسداریش
قربانی شده ام
در گرما گرم کویر
از لحظه های مکرر و مسموم
می لرزیدم
آسمان را که نگریستم
ایستادم
مرثیه‌ی دیروز
ننگ را
شتابزده خواندم
و آسمان را
بروی مرثیه کشاندم
ایمان را بر روی اسب سفید فرداها نشاندم
و تا ختم
کودکان شتابزده
مرا سلام می گفتند
و برای بوسیدن دستم
دعا بر تن
داشتند
باران را بر پیراهن‌شان ریختم
گفتند ما پیراهن را
برای مادرانمان هدیه می بردیم
من آنقدر پاکی را ادامه دادم
که کبوتران دانه های نمور شب را
چیدند
در همه‌ی کبوتران
صدای فردای موعود را

شندم

اسبی را دیدم که با گیسوئی از حریر
می آمد

حریر را بروی تازیانه های
تتم نهاد

حریر بوی عطر فرات را می داد
عطر را به تن کردم

کودکان شتابزده
با مادران پوشیده از باران

مرا تا فردای موعود
بدرقه کرند

حرف ششم

من هنوز شکوفه ها
برای چمن معنی نکرده ام
تا هیزم را برای زمستان
آماده کنم
آتش فشان را
فقط

در کتاب نقاشی دیده ام
من فقط میدانم
شکوفه
دختران کم سال را
به سرخ شدن
وا میدارد
که هنوز نمیدانم
فواره برای وسعت چمن
چه فایده دارد
و فراتر از چمن
آنچه می روید
گندم است
یا آتش فشان
من اگر نان ترا
زمان شکفتن
شکوفه ها میدانستم
اکنون فراتر از
آتش فشان
مکانی برای روئین گندم
میداشتم
هنوز نمیدانم
باید سرخ باشم
یا
کم سال

حروف هفتم

بیاد می آورم
زنان کولی را
با کوله بارشان
که کودکانشان بود
و در آفتاب خواب بودند
نمیدانستم چرا کولی در
آینه

برای مادرم فال می گرفت
در آینه فقط عکس
کودک بود
در آینه
کودک تشنه بود

زمانی که آب گرمی نوشاندمش
دو اشرفی و ون یکاتش را

دزدیدم

دیروز من کودک نبودم
کولی ابریشم داشت
پیراهن ابریشمی سبزی یافتم

با تمام آیه های ون یکاتش
ابریشم را برای بچه های زنان

فالحشہ بردم

دیشب دست پاسداران پر از
اشرفی شد

امروز زنان کولی

برای فرزندان

تشنگی

آب می برند

از یک کارگری که سواد نداشت شنیدم . خسته می گفت دلم برای مادرم تنگ است .
ما به مرغهای بی شماری که فقط یک خروس مريض داشتند نگاه می کردیم .
کار گر رفت و ما ماندیم و بازیمان را ادامه دادیم . جمعه بود .

غروب شد که کار گر توپ بازیمان را گرفت و پس نداد .
همه ما بودیم و یک توپ .
همه کارگر بود و یک مادر .

مادرش از صدای توپ بیدار شده بود . مادرش مريض بود .
از باغچه‌ی خانه شان در لابلای گلهای آب نداده به یک قارچ برخورده بود . خورده
بود و مريض شده بود .

ما باید صبر می کردیم تا مادر کارگر خسته خوب شود که ما بازیمان را ادامه بدھیم .
زمستان شد .

از مدرسه تا غروب راهی نبود
ما را غم میگرفت وقتی از مدرسه بیرون می آمدیم که بعضی از چراغها روشن بود

...

برادر کارگر که گندم داشت داشش را کارگر خسته درست می کرد .
همه فکر می کردیم شاید توپ ما با داس پاره شود . بهار شد . کارگر خسته تمام مرغها
را کشته بود . مانده بود خروس مريض و یک مرغ که فقط شانس زنده بودنش این بود
که تخم می کرد .

من یکروز از خدا خواستم که مادر کارگر خسته خوب شود که ما بازی کنیم .
عصر تعطیلمان کردند که تابستان شد و گفتند سه ماه دیگر بیانید ما ذوق کردیم .
کار گر با چکشش داشت یک پرچم سیاه به در خانه‌ی شان می زد کوچه پر از
زنگاه چادر سیاه بود
خدا مادر کارگر خسته را گرفته بود تا ما بازی کنیم برادر کارگر خسته که زارع بود
نشسته بود کنار دیوار داشش هم در دستش بود و به آن یک دستمال بسته بود که در
دستمال نان بود . ما بی خود خیال کردیم در دستمال توپ است
 فقط خروس مريض در کوچه بود و یک پرچم سیاه .....

حرف اول

می آمد از کویر سرد
و هیاهوی هزاران چشم شن
که عطش ستونهای آفتاب را
پناه میداد
چه قیامتی است
وزش ریگ
در دردهای نهانی
میان پیکر زلال من
با گرمای عزا
خاکستر سرد و ریگ
بینائی دوچشم بود
هر چشمی مرا بر چشمها
قرض میداد
چشمه‌ی صحراء دو چادر بود
و
پیکر زلال من
بگو سوار سپید یال گرمای زده
در سراب کجا می روی؟
گلدان باع عمومی تنهاست
و
من
با هزاران کوه شن
در صحراء
به تنها
روئیدم

در تصویر باد می آید
زائر سپید یال در سراب می رفت
سفیدی دندانهای زائر صحراء را

خنک می کرد
و من
یافتم
خنکی را
لبخند را
و عشق را

که عروس طوفان شن بود
با اسبهای وحشی کویر های بلند
میخواستم در میان

بارانهای موسمی فاسد

بخوابم

و در باراندازهای بی متاع سیلاب زده
بچه های عرب را
تماشا کنم
پنجره ام چه خوب
به دریا
باز میشد

تتم شکوه سیلاب را نداشت
و سینه هایم دوکوه شن بود
که خورشید
از میان آن

صحراء را رم می کرد
چشم سنگین عطر دست
دستهایم مرطوب قنات

و در صحراء ایمان هزاران پیغمبر در جمجمه‌ی استخوانیشان
صدا میشود

و باد بر تارهای عنکبوتی بیابانی
که

بر جمجمه‌ها تار تنیده است
چه خوب می نوازد
در در را
ایمان را

حرف دوم

در کنار همه‌ی زنبوران عسل
با لبه‌ایم خاک دشت‌ها را
می‌یافتم
در میان صدای کلاغان
این رویدی است که می‌روید
و نیز
درد مهربان شد
ای مهربان
در چهره‌ی گرفته ات
چه خوب می‌بارد...
شکوه پر ظرافت
ساده ترین تبلورها
با نقش من
بر دیوار یک گلدان نشست
رفیق خوب
در دمن
درد تو
نیست
درد مشترک است

حرف سوم

چگونه میتوان زیست در باغی
که تنها

تصویر درخت می روید

آب نمیداند بوی گل را

چگونه میتوان رفت

بر بامی که آفتاب چهار کبوتر مکروه را
دفن میکند

چهار کبوتر در چهار گوشه‌ی بام
ایه‌ی نابودی

میخواند

چگونه میتوان گفت

شعر

باغ

من

تو

آری.

نه . نه

حروف چهارم

دیگر در پناه جنگل
درخت نیست
جنگل شب را نمی‌داند
رازی برای درخت
نیست
خاک جنگل را برای پنهان کردن
باور دارم
شما مرگ را باور مکنید
من قصه را میدانم
دور ترین را
سخت ترین می‌پندارم
آسمان چقدر نزدیک است

سفر مان از گیاهان آغاز شد
تن هامان انباشته از شیره‌ی گل بود و پروازمان خسته. من نگران بالهای دوستم بودم.
روی ساقه‌ی یک نیلوفر آبی بهم سلام کردیم - کنار هم شادی‌ها کردیم و سرود ملی
جنگلهامان را خواندیم. گفتم به کندوی من بیا ما زنبوران عسل بی آزاری هستیم
صاحبان ما عسل فراوان از ما می‌گیرند.
اگر گلها نبودند نام ما چه بود؟
گفتم به کندوی من بیا. چوبی است. در خودش حرارت نگه نمیدارد.
تابستان خنک است. کنار یک رو دخانه است. و بالای سرمان درخت سیب‌های سرخ
گفتم بچه‌ها برایم بیاور سرخ شد و آمد ...

کنار من میان کندو ماند . شروع کرد بخواندن آواز هائی که مال باغچه‌ی بالائی بود . سازش بالش بود . خوب می خواند و با آواز عسل می ریخت . یک بالم را به زیرش می انداختم و بال دیگرم را با آرامش برویش می کشیدم . درخواب هم می خواند ... این آواز باغچه‌ی بالائی چه حسرتی دارد .

صبح یکروز نیامد . بدنبالش گشتم به همه‌ی گلها سر زدم . داخل همه‌ی محمدی‌ها را گشتم . از همیشه خسته تر شدم . دیگر بروی هیچ گلی ننشستم .

از دانه‌ی بارانی آب نخوردم . خواستم بالم بشکند که بمیرم بی بال پرواز نیست و بی پرواز زندگی مرگ است . باید پرواز باشد تا همه چیز را از بالا ببینی .

مگر من بیشتر از یک زنبور عسل معمولی بودم ؟

در آخر همان دریائی که میدانی خانه‌ی تو بود از روی یک چنار که رد شدم صدای آواز باغچه‌ی بالائی را شنیدم . پیداش کرده بودم . سفر پیاده ام بروی چنار صد شبانه بروز بود ...

دیدمش چشمهاش را بسته بود و میخواند . یک بالم را به زیرش انداختم بال دیگرم شکسته بود . گفت مگرنه اینکه مغدور آن بودیم از اینکه شیره‌ی بهترین گلها را در تن هامان داریم . ما عسل فراوان میدهیم . خوابیده بودیم صبح دیدم که بچه هامان بزیر عسلهایمان که عطر تمام گلها را دارد مرده بودند . شنیدیم و گریستیم . تمام برگهای چنار هم گریستند و آواز باغچه‌ی بالائی را خوانند آه که آواز باغچه‌ی بالائی چه حسرتی دارد

سفر اول

اسیم را زین کرده ام
صدای سمش بروی چمنهای یخ زده
صدای قصه بود
در قصه برف بود
اسب بود
گریه‌ی طفل بروی زمینهای بایر

2

اسیم را زین کرده ام
در این سفر
گونه هایت را بیاد می آورم
در گرم‌آگرم خوب غم
در اسارت ساقه
صدای چکیدن خون از سقف
بیشتر از قتل و عام کبوتران بر بام است
تنها راه را اسب می داند

3

اسیم را زین کرده ام
شروع دریا از خانه‌ی توست
بیمارم
هوای خوب
زمین خوب
صدای سم اسیم را بخاطر می آورد

در این خوبیهای فراوان دو خرما دارم
به اسبم تعارف میکنم
با دو خرما سفر میکنیم
گونه هایت را به یاد می آوردم که برویش
اسرای بی اسب را می برند
شب

گردهای بی حس
آواز نظامی می خوانند
اسبهارا گرفتند
مسافران را شلاق زند
اسبهار میدند و بسوی صحراء رفتند
یالهاشان چیده شد
صحراء را یالهای سیاه شب کرد
در شب بود که من رمیدم
و در سیاهی یالها
اسبم را صدا زدم
صدای سمش بروی چمنهای یخ زده
صدای قصه بود

4

چرا سردار به تنهاei
در میان صحرا
بروی یک صندلی چرخ دار
نشسته است
دیگر صدای آواز نظامی نیست
صدای شیشه‌ی اسبهای فراری است
چمن خوب
تا تو هزاران سال راه است
با مشگی از باران بر ترکم
و دو خرما که از آن است
رها می شوم
سفر آغاز می شود

چمن خوب
 تا تو هزاران سال راه است
 گونه هایت را بیاد می آورم
 که هزاران اسب وحشی
 بر آن کوچ میکرند
 صحراء روشن می شود
 اسب را در روشنائی گرفتار میکنند
 روشنی از یک ستاره است
 که بر صحراء به دار آویخته اند
 ستاره را می شناختم
 یک اسب بود
 با یالی از ابریشم
 سمی از چوب کهور
 و دمی از مژه های فراوان
 آهوان تشنه

اسیم را زین کرده ام
 و بیاد می آورم
 کوچندگان تشنه را
 مردی آب می خواست
 زنی شیر میداد
 کودکی نان را بغل کرده بود
 و از گرسنگی
 مرده بود
 چه میشد اگر برای دو نفر
 یک اسب بود
 و در روشنائی
 اسب شهید
 تا چمن های خوب
 میتاختیم

گونه ات دیگر دور شده

و سایه ای از بوسه‌ی شاهزاده

آنرا پوشانده است

اگر گونه ات را

نبینم

گناه اسب نیست

سایه‌ی بوسه است

10

بدنیال صحرا دریاست

و می دانم

شروع دریا از خانه‌ی توست

موهایم بلند است

به بلندی یال

اما به بلندی شبهائی که بی راکب

اسبهای وحشی را می تاختم نیست

سفر دوم

به ایل آمده ام
به قومت
به ژرف قومت
به تبارت آمده ام
به تبارت که از
پیشینیان نبوت است
ما گفتیم در این بودن
شک هرزه ای بد کاره شد
آنها گفتد قومت
فراموش می شود
آنها نمی دانستند خون کودکی فرزندان تبارت
در من سرگردان بود
رگهایم بنفس می شدند
رگهایم ستونهای
استقامت می شدند
آنها نمی دیدند
تبارت در من جاری شد
سبز شدم
گیاه شدم
کوکان ایلت که معنای
شهامت و
بزرگی اند
درهای سپیده را
که حریر نماز بود

که هرم یاس بود
به من سپرند
و آدم تا لحظه‌ی
آمدنها
آدم
و حالا کجاست
کسی که
به نخستین
آمدن من
شک کند
آمده ام به ایلت که آبه‌های نجابت است

سفر سوم

خیمه‌ی میان علف و حکایت
افراشته است
به هوش باش که در توام
ما که مسافر خدا هستیم
سرت بوی سوره می دهد
بهوش باش که در توام
اصل دوام ما به زمستان است که دهانمان
بوی شیر دارد و
بوی اسب دویده
ما می گوئیم زیر برگهای خرما که روی چهره شان را سایه کرده
 فقط لبخند دارند
نارنج حسرت بوی علف دارد
و ما با تشنگی پیر می شویم
و
به انگور میمانیم
و تو به درخت انگور مانی که نه مست اند و مستی اند
ریشه ات روزگاری داشت
من که حکایت را برای مادرم میگفتم
چشمش را می بست
پرچم آتش را به کنارت
بین
گرمش نشو
که اصل دوام ما
به زمستان است
تو که میدانی زمین و چهار پا باهم زاده شدند
چرا باید مظنون به سفر و عشق بود
سفر و عشق
خاک بیابان را آواز میداند
قبیله‌ها که فقط سایه هاشان از روی خیمه هاشان میگذرد
هشیارند

پس بیا و به ایوان بیابان بنشین

و

با ستاره ها فال بگیر

اگر آرزوی هر مزدی دلیری فرزندانش بود

من دلیر تر از این بودم

که به ایوان بیابان بنشینم

ما که دریا نداریم

بر چاه کشتی می افکنیم

روستائی را

می شناسم که

فقط در کنار خرمن

خواب می بیند

برای دیدن زخم ما و روستائی

نباید عینک داشت

باید دهاتی بود

باران دیده و

عزیز دفن کرده

من که هوشیار توام

چشمہ را بروی سرم

تا شهر می آورم

خیمه‌ی ما بروی علف و حکایت افراشته است

بیاد بیاور

کشتی را که بادبانهایش فقط دو بال پرنده‌ی دریائی بود

از خودت که رانده می شوی

فاسق شیطانی

تو که

سحرت

گیسوان مشگی دارد

نگاهت رنگ علف دارد

فانوس را روشن بگذار

و سفر کن

که مرگ تو قتل و عام شهر من است

سفر چهارم

به جنگل رفته بودی
که شب به شهر آویخته شد
حس زدم که چرا گلهای ناتمام
نشسته اند
اگر بخاطر گلهای نبود
شهر را دفن میکردم
تا جنگل نمایان شود
دستم را در آینه نشاندم
که پیر شده بودم
و باران بود که چهره ات می پوشاند
گفتم باید
به سن جمعه ها برسم
تا دوباره
به شهر برگردی

سفر پنجم

وقتی بود که بر سنگ درخت می روئید
من انگاشته بودم
که تو
مرگ را در چرخ و فلك نشانده ای
دو دختر با عروسکانشان
که بوی کائوچو میداد
آتش را خاموش کردند
شهر بود و نام
دو نیلوفر
و شیون گنجشکها بر دو سمت جاده
که بهارش دو عروسک بود
وقتی گندم را آوردند

بر کارخانه ها عرق نشست
بهانه کردند
شیون گنجشکها را
که بالشان از چوب بود
و صدای فغان میداد
درختان سکه دادند
پیاده رفتن تا پیش پاسدار نجابت
که شیطان را می خندانید
صدای خنده هاست که از ساختمانها می آید
تنها یک گنجشک جوان
عاشقی را تجربه کرده
مگر غیر از ریگ در بیابان شاهدی دیگر
بود
که من از تشنگی
می مردم
ثانیه در زمان
به اندازه ی گنجشک است
که دانه اش زا گم کرده است
نشانت دادم
که پرندگان سکه بر می چینند
و با سکه
لانه می ساختند
این درخت با نان مزدور
و باغ اجاره ای
گنجشکان اجیر کرده را
وعده ها داده بود
درختان بلند
صدای آب
عروس برگ با
رگبار
ریشه با جاده
و صدای ضبط شده
اجدادشان را
در درختهای
ساحلی

سفر ششم

*

تو که تا آخر زمین هستی
اندو هگین نباش
چه دردی فزون تر از این
وقتی به شهامت
طعنه گویند
اگر بمیرم
راه بهشت مال من است
و اگر نه
تا آخر زمین مسافر توام

**

پوستم را چادری خواهم ساخت
بر تنت
که پوستم پوستت گردد
که اگر راهی ناهموار روی
پوستم تنت بسوزاند

کشن رنگ خون دارد
و
مرگ بی رنگ است
اوaz در دور دست
با صدای

جنگل
بم است
و من مرگ را رنگ تو میدانم
که رنگ بیشه های
پرگل است
از این دست بیشه تا انتهاش
اگر بروم
باران گلهای را خواهد شست

تو تا حرمت آدم رفته
پس به تو روی می آورم که
مرا
فاش کنی
که مرا به حرمت
فاش کنی
تو مالک زراعتی
و
بذر
سینه ریز توست
همچون شهر در
شب

*

خدا گفت
بسا کسا که به من روی آورد
این از ترس
نیست

*

ای والاترین آبها
انتهای تو
سرزمین من است
که دوست میدارم

زمانی که تو از دوست داشتن
میگوئی
همه جا آرام است

*

چهار سوی خود را دیده ام
و با شکیبائی
در این میانه
فضای
خدائی را
از تو پر میبینم
من بودم و گروه عارفان
که به سینه می زندند
همه مداح جنین
همه مداح زایش
و من مدیحه گوی
بی گلوی
فرا سوی قناتها
بی آب
گلوی من سوراخ است
و خون
گلویم را
مرطوب
کرده است

*

دو پرنده را می شناختم
به نوکهاشان چشمانم بود که میبرند
من این را
با چشمان
تو
دیدم

*

این جنگاوران نامدار را می شناسی
که با سر های شکافته
بدنهای
متلاشی
بی اسلحه در میدانند ؟
حشرات تمامشان می کنند
این بدن سیاست است
که در مومیائی
می خندند
و من
مدیحه گوی شرارت
می دام
موزه همان سمساری است

*

همه‌ی عالم خواهد سوخت
جز دریا
و خانه‌ی تو
در فراسوی آبهاست
که نسیم مرطوب دارد

سفر هفتم

وقتی میگویم
اسبم را می خواهم
لبخند میزند
با لبخند شما
سفر ما
دوباره آغاز می شود
در آنسوی مزرعه که گندمهایش
به رنگ
یال اسب من است
ایلی است
که لهجه اش آشنا نیست
شرم دارم
از بوسه ای که
پوست سوخته شده را
که به دریا نزدیکتر است
بیام می آوردم
لهجه ای من
بوی
گندم دارد
و اسبم تشنگی را
دریا میداند
باید رفت
با اسبی که
رنگش
مرا
به یاد عسل می اندازد
من اسبم را میخواهم

سفر هشتم

جارچی میخواند
آهسته مرگ را خطاب کن
که نفهمد

خون بهای تو منم
برای من چه کسی
مرگ می پردازد؟

میدانم
شای من
هوای توست

جمع اند نگاه های چشمهاei بی صاحب
که فقط

چشم اند و نگاه
ریخته بر تفرجگاه
گورستان

که در جمیع جمعه ها
گورستان
تقریح گاه
فقیران است

آهسته مرگ را خطاب کن
که گورکن
در نگ نکند
خطابه های غمگین را
خطاب

به همسایه ی شهر
جارچی میخواند
همه ی باغچه ها
گلهاشان چشم است

و
ساقه های گیاهشان
دستهای از مج
افتاده

در صبح با غبانی با هزار پا
می خزد

و با دست بی مچش
دستهای بی مچ را
برای نظامی های
بی شانه

می چیند

از قطع دستها از ساقه
صدای آواز می آید
خروس آوازش
صدای رعد میداد
و من زیر آواز
دستهای

بی مچ
یک بغل دست

روی
شانه های
با غبان دیدم
که بگونه‌ی هیزم
به بخاری‌ها می‌ریخت
بگو
که من

خون بهای تو نیستم
اگر از جای
دستهایم برایت
زیباترین آوازها
خوانده شود
و تو در میان
آواز
لبهایم را ببینی که شعری
می خوانند

و آنرا نشنوی ...

.....
زمانی که فقیران
از گورستان رفته اند
صدای تو زندانی است
صدایت را به من دار می زند
همه‌ی دستهای بی مج من
که خیالشان چوبه‌ی دار است ...
همین دیشب بود که پاهای مرا
نیلوفر ها
پوشاندند

سفر نهم

جائی خواهم رفت
که گلها را خدا آبیاری میکند
شب چشم روز را می بندد
و صداها سکونی است
از صدای من
آواز خدا
آنجا

چون چشم که به پاکی نشسته
خسته
می خواند
بر برهوت خدا خواهم نشست
و به دست خدا
خواهم آویخت
بر حریر بوسه اش
خواهم نواخت
آهنگ خسته‌ی بودن
بودن را
در شراب سبز چشم خدا مدھوش
خواهم گفت
دیوانگان را بستری است در سماع
بستر من آنجا به شفافیت بوسه‌ی مادرم
گسترده است
بسترم بروی رویدی است
که دیوانگان تشننه
خدا را به نوشیدن آب می خواند
آنجا خواهم رفت
تنها گوهر آبی خدا را به تن خواهم کرد
و آسوده خواهم گفت
دیوانگان را بستری است در سماع

سفر دهم

با من بیا
به آن روزنه‌ی پاک خانه ام
گه چاشت اسمان
آنجاست
به آن بستر سبز محمل پوش
که زفاف کبوتران
آنجاست
اگر بیائی خواهی دید
آن سطل شیر را در غروب دهکده
در حیاطی که بوی کندور می‌دهد
و زنی که دستش پینه بسته‌ی آخر هاست
بامن بیا
به عمق یک ذرت
به صبح گندم زار
که صبح گیسوان خداست
با من بیا
بسوی خانه ام
تا بینی
خانه ام کجاست

زنانه ها

از شانه هایت صدای
روئین
گیاه می آید
شب چه پهناور است
بروی کف دستهایت
که

هر روز هزاران پرندہ
از آن آب می نوشند
قدرت من به باز شدن
چشمهای توست
که مرا میان راه بی آبادی
به شکار می رساند
لانه ی پرندگان
بروی گیاه است
و شکار گاه من
از فاصله ی دستهایت
تا لانه

هزاران سال
راه است
که تا پرنده آب می نوشد
و گیاه می روید
من از این آبادی
تا آن آبادی
عاشق خواهم ماند

زنانه ۲

صدای شیپور را بشنو
که صدای قطعه قطعه شدن مرا
در زیر آبشار نام تو
اعلام میدارد
در سه اطاق
با کف پوشی
از جای پایت
که انباشته
از نفسهای توست
عشق بیدار است
اگر نجات شهر من به عشق باشد
در های این اطاقهای انباشته از عشق را
نخواهم گشود
صدای شیپور
از اطاق تو می آید
نام من نام تو است
زیرا به زیر آبشار نام تو
ایستاده ام
به سفرت می اندیشم
که مج هایم را شقه کرده است
شهیدم و عمرم
ادامه دارد
جای پایت
بروی زمینهای بایر اطاقهایمان
به اندازه‌ی سفرهای پسر من است
در خواب
و ایل تو
در بیداری
با صدای شیپور
شقه‌های تن مرا
در اطاقت مدفون کن
که برویم جاپای سفرهای پایت باشد

من که هوایم نفسهای توست
 بشنو صدای شیپور را
 که صدای اره هاست
 بر استخوانهایم
 که صدای حق است
 و تورا می خواند
 تو که با پلکهایت شب را
 پاک میکنی
 من که شهیدم و عمرم
 ادامه دارد
 سفرت سالها
 با ادامه‌ی عمرم
 عاشق خواهد ماند
 خدا میداند
 که تنهمان خسته است
 گفته بودم که
 هوایم
 نفسهای توست
 پس فقط در اطاقهای انباشته
 ازنفسهای محبوس تو
 زنده ام
 پسرم آب میخواهد
 و نام ترا
 می گوید

زنانه ها ۳

همه باهم در هم تنیده در غروب
نامی را
زمزمه می کردند
در کنار دیواری انباشته از
فصل های مکرر
فردا روزی دیگر را
طفره می رفتد

*

در شهر همه با هم
عادت خواب را
رفتار می کردند
من شیون هزاران
میوه‌ی رسیده را
شنیدم
که مکانی برای زیستن جز
درختان
یخ زده
در کنار جاده
نداشتند

*

شهر آنچنان در خواب بود

که اگر قصد
پرواز به میان میوه ها را می کردم
صدای شیون
میوه ها را از شاخه ها
پرواز می داد

*

من که پیراهن سیاه به تن ساده‌ی زنانه ام داشتم
می دانستم رنگ میوه ها
رنگ پائیز بود
که
رنگ شهر داشت

*

به میوه ها باید رنگ تورا آموخت
که اگر نام
تو بیادم بود
همه‌ی درختان سبز می شدند

*

از نوروز می ترسیدم
نمی خواستم شاهد قل عام
میوه ها باشم
و همین اندیشیدن به پرواز بود
که تو شب با یک گل میخک
شهر را شاهد شیون میوه ها کردی

*

همه با هم در هم تنیده
در غروب

زنانه ها ۴

ناقوس صدا کرد
چشمہ جوشید
و هزاران نوزاد آبستن
عشق را قسم دادند
به تو
که تمام هستی من هستی
من دیگر بیاد گرسنگی نیستم
شاهد چپاول تنم هستم
که بوی گرسنگی می دهد
دیدی که آن مرد نظامی
در آسمان به دنبال
ستاره بود
بیام باش که
بدرقه ی سازت بودم و ساقه می خوردم
که شاید
بوته ی پونه باشم
هزاران دارکوب کنند
سال شکست را
و بر آن عقیق های آبی کاشتند
سال تو بود و روز عقیق
دو پرنده از کوه آمدند
بر منقارشان
دو سنگ بود
عقیق شد
چشمان تو شد

مهمان بود

و همیشه بماند

و من مهمان شدم

و باید بمانیم

شاید بشود

من یکبار گفته ام

طاعون

و تو تمام مردان شهر را

با چادر های سیاه که بر سر شان بود

نشانم دادی

نه می شنیدند

و نه لبخند می زدند

در سطح

هیچ خبری نبود

که دستهای را برید

چرا خون من می رفت ؟

و

چرا مادرم هذیان می گفت ؟

بر ناخنها عقیقت

پرواز دو آشیانه است

به سوی دو پرنده ساکن

تمام با غ بود

که در گوش من گفت

گل

و من از پشت

فقط

گیسوانت را شانه زدم

سر باز که از چمنهای با غ همسایه آمده بود

گفت

خودی ...

من که می خواستم بدانم

سرزمینهای اشغالی کجاست

بیاد دندهای عقیق کوک تو

افتادم

که مسافر است

و می آید
عطش من
نام توست
که تشنه گیم مال توست
با برگ خرما ماهی را
به دریا پس بده
تا من
نامت را
برای گرما فاش نکنم
بمن آمدی
به بیداریم
به حیا
قوم من در من بود
که مرا به تن کردی
به سفر نزو
که می خواهم جدا از تو
تو رانگاه کنم
نه در تو
دیگران را

زنانه ها ۵

نگاهت به تمامی زمان خفته در ساعت است
چه اندازه ای دارد
نگاه من
به قامت تو
در عمق آب
کودک کنار
ساعت
ساز سنگی می زد
که صدای کوه بود
صدای رنگ آسمان بود
و صدای دندان
کودکی
که از شیر گرم
فرو می ریزد
سهم من از عشق
نیلوفر پیچیده بر
اندام توست
صدای جمیع ساز های سنگی
نام من بود
که تو را می خواست
ای عاشقانه ترین
لبخند
به درختان کوچک عمق دریا
نگاه کن
که حسرت پرنده دارد

به شاخه های سکوتش
استخوان ماهی مرده ای
آهسته تکان می خورد
کودکی سفید
با موهائی از کلاف خزه
در انتهای آب
برای ماهیان
ساز می زند
و صدای آهنگ
حباب هو است
که بر شاخه ی تنهای بی پرنده ای
عمق آب

میوه می شود
ای عاشقانه ترین
لبخند

بمان در نیلوفر های پیچیده
به عقربه های ساعت
تا عتیقه شوی
و من خود را
در دریای لبخند
عتیقه
شستشو دهم
در عمق آب
ساز سنگی میزد
که صدای کوه می داد
و صدای پای پدرم
که به ضیافت
خدا می رفت

زنانه ها ۶

صدای انفجار
در میان
آخرین دریاچه‌ی زمین
 فقط کودکی را که در یک
اعلان شیر بود
به گریه انداخت
دیگر صدای قلب من
از انفجار جنگ
بیشتر است
سایه‌ی تو
برای آنکه دنیا تنها نباشد
کافی است
و سایه‌ی ات آبها را تبخیر می‌کند
که آسمان ابر باشد
و زمین یک
روحانی
که زیر سایه‌ی ابری تو فریاد تشنگی می‌زند
بر گیسوان مردانه ات
همه‌مه‌ی مذهب من
جاری است

زنانه ها ۷

تو خود آن پر دیسی
که از درونت
هر صبح
می تراوید
یاس سفید
غزچه های گل باع
گندم صد دانه
پاک تر است
چشم تو
از گرده‌ی داوودی ها
و تو خود آن سحری
که دستت آرام
می نشیند
خورشید
تو دگر پیر شدی
از نور سفید
آب زلال
سرزمین تن تو
پاک تر از جنگلهاست
بدوام من و تو
شعله ورست
چه کسی گفت که نه
تو خود آن شمشیری
پیکرت مروارید

سینه ات
یاقوت باد
شانه هایت کوهی است
که بر آن
چشمہ ای تا آخر سمهای
سماع
می در خشد به زمین
و رسولان زمینی
بر آن
آیه های طرب الوده ی
غم می خوانند
کو, رسولی که بیادم باشد
کو, رسولی که بمن یاد دهد
راه بی آبادی
بی رسولم
در میان پر دیس
زیر یاسهای سفید
پیکرم می شویم
دانه ای می نوشم
بی رسولم
می سایم
عطر نگاهم بر کوه
و صد آوا
بر دشت
که من منتظر صد آوا ... ز فراسوی زمینت
که به دور تن من می پیجید
و مرا سخت نگه می دارد
چه کسی گفت که نه

زنانه ها ۸

صدایمان بر اوجها
طنین پاک
باران را
می گوید
از تو پر می شوم
در تو آب می شوم
رود می شوم
در برف گرم
می بارم
هزاران ستاره
در باران
جوانه می زند
زمین
بارور از
گندم می شود
هفتاد دختره باکره می میرند
سینه هایم سبب های کال را
به سرخ شدن
وا میدارد
محکوم می شوم
انگور می شوم
گس می شوم
هفتاد ملک مقرب ما را
محکوم می دانند
وقتی
تو می شوم

زنانه ها ۹

به سادگی دستهای مادرت
که وقت دعا
جفت جفت
تسبیح را
فال خوبیها
می داند
به سادگی هدیه هایش
که مرا
دوست می داند
ستونهای تن من
به استواری
این خوبیهای کم
استقامت میکنند
الماسها به زیر خاک
مدفونند
که خاک
تسبیح فقیران است
و دانه هایش
یا سیاهند
یا

رنگ دعا ها
بعد از سالها
بیداری حق من است
و من در بیداری خسته ام
که تو به عشق میاندیشی
و من
هنوز
عاشق نیستم
تو در بیداری من
آنچنان عاشقی
که صدای سم
اسبان تشنه ی
زمینهای تف زده را
نمی شنوى
اسب من از دور شیشه
می کشد
تسبیح بی رنگی
که بر گردن اسب من
سنگین است
دانه هایش
خاک فقیران
عاشق است

زنانه ها ۱۰

بیام ماندنی هستی
زمانی که بزیر
آواز فریادت
تنت دفن خواهد شد
وقتی تمام کبوتران
از تنت پرواز کردند
دیگر جائی برای نشستن نبود
شاهد چشم تو
بینائی من است
تو که هر روزت آواز قناری است
هزاران گرگ
در بیشه های متروک
سرزمینهایت
خانه ات را رو به دریا
می برند
که من مشعل باشم
میان
دو دندان سفیدت
که برویم برف باشد
و لبخندت

حرف اول

در مرگم بود
که قاری‌ها
شرارت‌هایم را
می‌خوانند
گفتم دوباره آمدم
آخرین شرارت‌م
بریدن زبان
قاری‌ها بود
که آرزویشان
مردن من
است

حرف آخر

اگر تن مهاجرت به نان نمی کرد
آزادانه
در یک بوته
می نشستم
و در دیواری سبز
خانه ای برای
خواب می کشیدم
و گندم را
چون یتیمی نوازش می دادم
تو ای پسر بزرگوار
سرزمین شعر را
چگونه مخفی کرده ای
که من بوته ای ناچیز سرزمینت
چون گل یاس غنی شده ام
گلهای یاس در صبح
ذهنت
پیغمبران را به طراوت می خوانند
و تو دستهایت را
در گلهای یاس شستی
و پیراهن پیغمبر را
به دیوار شهر آویختی
آنگاه هزاران صدا را شنیدم
که برایت
نانی از یاس ها
در سفره نهادند
و تو پذیرفتی قناعت را

و در فقر گلهای یاس
برای گندم شیون خریدی
و شهر را به گندم آویختی
بگو شهسوار بی ادعای رسالت
پیراهن را به کدام فقیر سپردی
تا برایت خوشه ای گندم بیاورد
بگو من خوبیهای تراویده از
دستت را
در کدام بلندی پا کنم
تا از خون خوبت
شهر مداوا شود
بگو ای پسر گیسوانت را
که نوز در شب نابالغ است
به کدام ستاره بیافم
تا شاهزاده گان دور دست
به تماشای نفست بنشینند
تو که نسیم را
بسرخانه های زمین بردى
و درویشان را طعام دادی
و در جلوس نبوت شان
نمکی تلخ
بر انگشتها پیشان ریختی
کیسه های گلاب را
چه کرده اند
من از قبیله ای گندم
پیغامی آورده ام
تا در شب موعد گیسوان فرزندان
آفتاب را باقه کنی
چشمانت طعم رطب دارد
و نخلستانها را
به نماز می خواند
صندوقدچه های دختران گذر
در روز موعد گشوده خواهد شد
پسر از گیسوانت کجاوه ای ساختی
سموات را برای عرفان بادیه نشین

هدیه آوردی

آب را به تشنگان غریب دادی

من نامت را به طراوت مسیح

خواهم برد

بگو کاروانت را کجا بنشانم

چادر نشینهای یتیم تو را به چه نام بخوانند

من ردای کرکیت را

رنگ زمرد خواهم زد

در خیمه زارها

از لاله های سرخ آیه ات

برای سرداران غریب

شام خواهم چید

شتاب کن تا وادی یازدهم

آخرین اقاقیها را ببینی

بگو لبانت از بوسه های پیغمبر

آب را به عطش میخواند

واز تنت هنوز بوی نان

تاره می آید

بگو ای جوانه زده در صحرای

خاکی عرب

کدام چشمها را برای تعثت تنت می پذیری

غلامان مستحق عطر گیسوانت نیستند

مرد

ای فرزند مرد

نامت کتیبه های انگور را صیقل می دهد

چشمت بند را به تقلا و میدارد

قلب چشمها برای

شستن پاهای خسته ات

آبی است

مصطفیت را

دیدیم

برادرانت نجیب هستند

و دعوت را برای شام خواهند پذیرفت

بمادر بگو

سفره را در حجم آینه بنشاند

تا تمام شهر گرسنه نباشند
بگو در وقت
شام اسپند را
در آتش دود کنند
فرزندان بی آنوقه
شهیدان

خود را برای سوختن در شرم
مهیا خواهند کرد
من با اندامی بر هنر
جای پایت را با غرور می بوسم
سیبی از آیه های کیسوان
بهشت را
برایت خواهم آورد
تا آسوده بنشینی
و تصویر هارا
برای سرزمینت
به مداوا بخوانی

